

מ"ת 37226/02/20 - מדינת ישראל נגד ראפע הייב

בית משפט השלום בקריית שמונה

מ"ת 37226-02-20 ישראל נ' הייב(עציר)

בפני	כב' השופט מורן מרגלית, סגן נשיא
מבקשים	מדינת ישראל
נגד	
משיבים	ראפע הייב (עציר)

החלטה

עניינה של החלטה זו בבחינת האפשרות להורות על שחרורו של המשיב לחלופת מעצר או מעצרו בפיקוח אלקטרוני.

רקע כללי:

במסגרת החלטתי מיום 19.2.20, הוריתי על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים כנגדו.

המשיב, לא השלים עם החלטתי זו והגיש ערר לבית המשפט המחוזי.

במסגרת החלטת בית המשפט המחוזי מיום 25.2.20 במסגרת עמ"ת 51287-02-20 (כב' השופטת תמר ניסים- שי) נקבע כי לא נפלה טעות בעיקר הקביעות בהחלטתי דלעיל ביחס לעורר, הן בכל הנוגע לעצם קיומה של עילת מעצר בגין מסוכנות בדרגה לא מבוטלת ואף בעניין קיומה של עילת מעצר בגין חשש לשיבוש הליכים.

עוד נקבע בהחלטת בית המשפט המחוזי כדלקמן:

"...אף לא נעלמו מעיני חומרת המעשים המיוחדים לעורר, התחכום הרב הגלום בהם וחלקו המרכזי כפי החלטת בית משפט קמא, בשל אלה ולמרות העובדה שעסקינן בעבירות רכוש, קמה בעניינו עילת מעצר שעניינה מסוכנות בעוצמה לא מבוטלת..."

עם זאת, לנוכח גילו הצעיר של המשיב והיותו נעדר עבר פלילי, מצא בית המשפט המחוזי כי יש מקום להיזקק לתסקיר מעצר לצורך בחינת האפשרות לאיין את המסוכנות הנשקפת מן המשיב באמצעות חלופת מעצר או מעצר בפיקוח.

תסקיר המעצר:

בעניינו של המשיב נערך תסקיר מעצר מיום 15.3.20 ושני תסקיר מעצר משלימים: הראשון מיום 23.3.20 והשני מיום 24.3.20.

בקצרה ייאמר, כי **מתסקיר המעצר מיום 15.3.20** עולה כי המשיב הינו רווק בן 22, סיים 12 שנות לימוד במערכת החינוך בכפר-טובא זנגריה בו הוא מתגורר בבית הוריו.

בארבע השנים האחרונות עובר למעצרו עבד המשיב כמפעיל כלי חפירה בעסק משפחתי שבבעלות דודו.

המשיב ביטא בפני שירות המבחן קושי רגשי בהסתגלות לתנאי המעצר הארוך הראשון אותו הוא חווה, שלל בעיות חריגות מעצר ולא שיתף במחשבות או כוונות אובדניות.

המשיב כאמור הינו נעדר עבר פלילי ובהתייחסו לאירוע נשוא תיק זה צמצם את התנהלותו הבעייתית, שלל קשר עם יתר המעורבים וטען כי נקרא לבצע עבודה בשעת לילה מאוחרת ונקלע לסיטואציה בה התקשה להפעיל שיקול דעת בוגר ואחראי.

שירות המבחן התרשם מקיומו של פער משמעותי בין אורח חייו של המשיב עובר למעצרו לבין נסיבות מעצרו.

שירות המבחן התקשה להעריך את מידת הסיכון להישנות עבירות דומות בעתיד וזאת, לנוכח קיומם של דפוסים המנעוטיים אשר הקשו על כך.

כן צוין במסגרת תסקיר המעצר הראשון, כי נערכה אף פגישה עם אביו של המשיב במהלכה נעשה ניסיון להרחיב את המידע אודות עולמו הפנימי של המשיב ואולם, אף לאחר שיחה זו נותר קושי בחיבור בין המשיב לבין נסיבות מעצרו.

במסגרת תסקיר זה, נבחנה חלופת מעצר מוצעת בבית הוריו של המשיב בכפר טובא זנגריה בפיקוח סבתו, רעיית דודו ודודתו.

הגם שצוין במסגרת התסקיר כי הרושם מן המפקחות הינו של מפקחות רציניות ואחראיות הרי, שלאור העובדה ששירות המבחן התקשה להעריך את מידת הסיכון הנשקפת מן המשיב, הפער הלא מוסבר בין אורח חייו לחשדות המיוחסים לו והיעדר ניתוק של קשרים חברתיים אשר קדמו לאירוע, לאור העובדה כי המדובר בחלופה בסביבת מגוריו הטבעית, לא בא שירות המבחן בהמלצה לשחרור המשיב או העברתו למעצר בפיקוח אלקטרוני.

במסגרת **תסקיר המעצר המשלים הראשון** נבחנה חלופת מעצר בכפר כוחלה אבו רביעה בנגב.

יצוין, כי בשל מצב החירום נבחנו הערבים המוצעים באמצעות שיחת טלפון.

שירות המבחן שוחח עם המפקח העיקרי, פאיז אבו רביעה, המצוי בקשר חברי עם אביו של המשיב על רקע שירות צבאי משותף, אשר הציע כי במידת הצורך יוכלו שני אחיו לסייע בפיקוח על המשיב.

מבירור שנערך עמו התברר כי בכפר אין תשתית טלפון ולפיכך לא ניתן להתקין פיקוח אלקטרוני.

שירות המבחן הדגיש את הקושי בגיבוש המלצה בהיעדר שיח ישיר עם המפקחים אך להתרשמותו המפקח המוצע מגויס למשימה ומבין את האחריות הנדרשת ממנו ואולם, אין המדובר בחלופה לטווח ארוך שכן בכוונת המפקח לשוב לעבודה עם סיום מצב החירום.

יחד עם זאת, לנוכח קיומו של פער בלתי מוסבר בין אורח חייו לחומרת העבירות המיוחסות לו וקיומם של דפוסים

המנעותיים והקושי הנובע מכך להעריך את מידת הסיכון השקפת מן המשיב וכן, היעדר יכולת לפיקוח אלקטרוני וזמניות החלופה, שב ונמנע שירות המבחן להמליץ על שחרורו של המשיב לחלופת מעצר או על מעצרו בפיקוח אלקטרוני.

במסגרת **תסקיר המעצר המשלים השני** נבחנה חלופה נוספת, שלישית במספר, בכפר ביר אל מכסור.

שירות המבחן שוחח טלפונית, עם המפקח העיקרי המוצע ולהתרשמות שירות המבחן מדובר במפקח אשר אינו מודע להיקף האחריות המוטלת עליו וכי הוא הניח שהמשיב יוכל להתלוות עליו לסידורי שונים מחוץ למקום הפיקוח ומשהבין שהדבר לא אפשרי, הביע קושי להתחייב לכך.

כן ציין המפקח, כי עם סיום מצב החירום בכוונתו לחפש עבודה וכי אף בנו אשר מוצע כמפקח נוסף עובד באופן יומיומי.

עוד עולה מתסקיר המעצר המשלים, כי המפקח העיקרי כלל אינו מכיר את המשיב באופן אישי והוא שב והדגיש כי הוא יותר המפקחים המוצעים אינם יכולים להתחייב לעמוד בדרישות התפקיד.

מן הנימוקים אשר פורטו במסגרת תסקיר המעצר והתסקיר המשלים הראשון ובהיעדר חלופה אנושית ראויה, שב ונמנע שירות המבחן מלהמליץ על שחרורו של המשיב לחלופת מעצר או למעצר בפיקוח אלקטרוני.

טיעוני הצדדים:

דיון במעמד הצדדים התקיים בפניי ביום 26.3.20. יצוין, כי הדיון לא התקיים בנוכחות המשיב אלא בהשתתפותו באמצעות שיחת וידאו מבית המעצר וזאת בהתאם לתקנות לשעת חירום (דיוני מעצרים), תש"פ-2020.

בפתח דבריו טען ב"כ המשיב, כי למעשה בשל מצב החירום שירות המבחן נפגש עם המשיב רק פעם אחת ולמעשה, עד למועד זה לא עלה בידי שירות המבחן לקבוע מהי מידת המסוכנות הנשקפת מן המשיב.

ב"כ המשיב ציין, כי אמנם המפקחים אשר הוצעו ביחס לחלופה המוצעת בביר אל מכסור חזרו בהם ואולם, החלופה אשר הוצעה בכסיפה לא נבדקה כראוי על ידי שירות המבחן.

לדבריו, שני המפקחים הנוספים כלל לא נבדקו על ידי שירות המבחן ולמעשה, הם אלה אשר נועדו לפקח על המשיב במידה והמפקח העיקרי לא יוכל לפקח בשעות כלשהן.

ב"כ המשיב הציע לחילופין להדק את החלופה המוצעת בטובא זנגריה, אשר נבחנה במסגרת תסקיר המעצר מיום 15.3.20, באמצעות פיקוח אלקטרוני וערבויות והדגיש כי שירות המבחן דווקא התרשם בחיוב מן המפקחות המוצעות במסגרת חלופה זו.

לחילופין, עתר ב"כ המשיב לאפשר למשיב להציג חלופת מעצר נוספת בתוך שבועיים ימים.

בטיעוניו בפניי הביע ב"כ המבקשת את התנגדותו לשחרור המשיב לחלופת מעצר.

לדבריו, במסגרת תסקיר המעצר מיום 15.3.20 לא בא שירות המבחן בהמלצת שחרורו ואף במסגרת שני התסקירים המשלימים שב ונמנע שירות המבחן מלהמליץ על שחרורו של המשיב וזאת, בשל העובדה כי לא ניתן ליתן אמון במשיב.

לעניין הצעת ב"כ המשיב לאפשר את שחרורו של המשיב לחלופת המעצר המוצעת בטובא זנגריה נטען, כי אין מקום לאפשר למשיב המסוכן לחזור לבית מגוריו ממנו יצא לבצע את העבירות החמורות המיוחסות לו בתיק זה.

לפיכך, עתר ב"כ המבקשת לדחות את הצעות ב"כ המשיב ולהורות בשנית על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים בעניינו.

דין והכרעה:

לאחר ששקלתי את טיעוני הצדדים ועיינתי בשלושת תסקירי המעצר שהתקבלו לתיק, כמצוות הוראתו של בית המשפט המחוזי, נותרתי בדעה כי אין מקום להורות על שחרורו של המשיב לחלופת מעצר ואנמק.

בהתאם להוראות סעיף 21(ב)(1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: **חוק המעצרים**), על בית המשפט לבחון תמיד את האפשרות להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרור לחלופת מעצר.

בעת בחינת חלופת מעצר, על בית המשפט לאזן בין שיקולי ההגנה על האינטרס הציבורי מחד, ובין זכותו של כל אדם לחירות לאור נסיבותיו האישיות (ראה לעניין זה: בש"פ 7440/01 **מימון נ' מדינת ישראל** [פורסם במאגרים המשפטיים]).

כפי שצוין לעיל, בית המשפט המחוזי קבע במסגרת החלטתו כי לאור חומרת מעשיו של המשיב, התחכום הגלום בהם וחלקו המרכזי בביצועם אזי, קמה כנגדו עילת מעצר שעניינה מסוכנות במידה בלתי מבוטלת.

במצב דברים זה, אזי ברי כי בחינת האפשרות לשחרר את המשיב לחלופת מעצר כלשהי תיעשה לאור מידת מסוכנות גבוהה זו כך שעל החלופה המוצעת לאפשר איונה של מידת מסוכנות גבוהה זו.

זה המקום לציין, כי לא מצאתי ממש בטענת ב"כ המשיב כי למעשה טרם נקבע כי מידת המסוכנות הנשקפת מן המשיב הינה גבוהה.

אכן, שירות המבחן ציין במסגרת תסקיריו כי הינו מתקשה לקבוע מהי מידת המסוכנות הנשקפת מן המשיב דנן ואולם, הדבר נעוץ באופן התנהלותו של המשיב והעובדה כי הוא נוקט בגישה חשדנית כלפי שירות המבחן וקיומם של דפוסים המנעותיים.

זאת ועוד, לאור התנהלותו של המשיב נותר פער בלתי מוסבר בין אורח חייו של המשיב לבין החשדות המיוחסים לו- פער אשר לא נסגר אף לאחר ניסיון שירות המבחן לדלות מידע רלוונטי מאביו של המשיב.

ודוק, פער זה "זועק" עת עורכים הבחנה בין טענת המשיב בפני שירות המבחן לפיה "נקרא לעבודה בשעות הלילה, והתנהל ללא בדיקה וללא בירור מעמיק לגבי מאפייני העבודה..." לבין חלקו כמתואר בכתב האישום.

באשר לחלקו בפרשה וחומרתה בכלל, מצאתי להפנות לדברים אותם ציינתי בהחלטתי המקורית מיום 19.2.20 כדלקמן:

"המדובר בעבירות חמורות ביותר אשר בוצעו לאחר תכנון מדוקדק וביצוע שורת עבירות נלוות לצורך הגשמת המטרה העיקרית: גניבת כספומט אשר הכיל בעת האירוע סכום של למעלה מ- 700,000 ₪.

המשיב וחבריו אף הצטיידו באמצעים ייעודיים לביצוע הפריצה והסתרת זהותם המעורבים ובכך יש כדי להצביע על מידת מסוכנות גבוהה המקימה עילת מעצר של מסוכנות...המשיב היה זה שהפעיל את המחפרון ועשה שימוש בכישוריו הייחודיים לבצע את החלק המרכזי במזימה העבריינית אותה רקם עם חבריו. למעשה, כישוריו של המשיב כמפעיל ציוד מכני הנדסי עמדו בלב ההתארגנות העבריינית...זאת ועוד, מסוכנותו של המשיב נלמדת אף משלבי ביצוע העבירה עת פעל בקור רוח תוך שהוא משתמש בכל שלב באמצעים אחרים של המחפרון לביצוע הפריצה וגניבת מכשיר הכספומט בזמן קצר ככל שניתן. העובדה כי במהלך ביצוע העבירות גרם המשיב לנזק גבוה לסניף הבנק אשר נאמד בסך של 250,000 ₪ יש אף בה כדי ללמד על מידת המסוכנות הנשקפת ממנו עת לא בחל באמצעים כדי להשיג את מטרת ההתארגנות העבריינית".

ויש לזכור, מחפרון זה באמצעותו ניפץ המשיב את חלונות הבנק ועקר את הכספת הינו מחפרון גנוב, אשר נגנב זמן קצר קודם לכן מבעליו, תוך שהחבורה כזכור השתמשה קודם לכן בטנדר אותו גנבה גם כן ומכאן, לא ניתן לקבל כל טענה סתמית מצד המשיב לפיה "נקרא לעבודה בשעת לילה" אך שגה בכך ש"לא ערך בירור מעמיק לגבי מאפייני העבודה".

משאלו הם פני הדברים, הרי שאותן מסקנות אותן קבעתי במסגרת החלטתי המקורית, בדבר מסוכנותו הגבוהה של המשיב, מקבלות משנה תוקף נוכח האמור בתסקירי המעצר שהתקבלו.

מלבד העובדה כי חוסר יכולתו של שירות המבחן לעמוד באופן מדויק על מידת המסוכנות הנשקפת מן המשיב בשל אופן התנהלותו של המשיב עצמו נזקפת לחובת המשיב, הרי שיש בה אף כדי להגביר את מידת המסוכנות הנשקפת ממנו.

זאת ועוד, כידוע התנאי הבסיסי לשחרורו לחלופת מעצר הינו קיומו של אומן אותו רוחש בית המשפט לנאשם.

לעניין זה, יפים הדברים אשר נאמרו במסגרת בש"פ 507/00 מזרחי נ' מדינת ישראל [פורסם במאגרים המשפטיים]:

"...חלופת מעצר, לרבות מעצר בית, מתבססת על אומן שבית המשפט רוחש לנאשם. שהרי, אין חלופת מעצר אלא אם יש עילת מעצר, ואין עילת מעצר אלא אם יש יסוד סביר לחשש בדבר מסוכנות הנאשם, בדבר הימלטות מן הדין או שיבוש הליכי משפט. אם, אף על פי כן, בית המשפט מסתפק בחלופת מעצר, אין זאת אלא משום שהוא סומך על הנאשם שלא ינצל את השחרור מן המעצר כדי לעבור עבירה, להתחמק מן הדין או לשבש את הליכי המשפט. התנאים המגבילים של חלופת המעצר, יהיה זה מעצר בית ותהיה זו ערבות כספית, לעולם אינם מסלקים את החשש במידה מספקת, אלא אם הם מתאספים לאומן שהנאשם יקיים את תנאי השחרור, המפורשים והמשתמעים. אם נשט האומן, מתמוטטת גם החלופה..."

(שם, בפסקה 8).

לאור התנהלותו של המשיב מול שירות המבחן והעובדה כי הוא עדיין נוקט בשלב זה בדפוסי המנעותיים, הרי שאין בידי ליתן אומן במשיב דן כי לא יפר תנאי שחרור במידה ויוחלט על שחרורו או מעצרו בפיקוח אלקטרוני.

אף לו הייתי מקבל את עמדת ב"כ המשיב לפיה מסוכנותו הרבה של המשיב ניתנת לאיין באמצעות חלופת מעצר, הרי

שאף אחת מן החלופות אשר הוצעו על ידי המשיב ונבחנו על ידי שירות המבחן לא נמצאו ככאלה אשר יש בכוחן לאיין את מסוכנותו של המשיב.

ודוק, עיון מעמיק בתסקיר המעצר ובתסקירי המעצר המשלימים מלמדים כי מלבד חוסר התאמה של שתי החלופות אשר הוצעו במסגרת התסקירים המשלימים בגין בעיות הקשורות למפקחים המוצעים, הרי שהן נדחו אף ובעיקר בגין סיבות הקשורות במשיב עצמו ובראשן, קיומו של פער בלתי מוסבר בין אורח חייו של המשיב לבין מעורבותו באירוע החמור נשוא תיק זה.

בהקשר זה מצאתי להפנות לאמור בתסקיר המעצר הראשון, אשר מצא את המפקחות המוצעות כאחראיות ומסוגלות לבצע את הפיקוח ואולם, לנוכח **נסיבות הקשורות במשיב עצמו** ובכללן היעדר היכולת לקבוע מהי מידת מסוכנותו, נמנע שירות המבחן מלהמליץ על שחרורו של המשיב לחלופה זו.

במצב דברים זה, כמו גם לאור העובדה כי המדובר בחלופה קרובה אשר אין בה כדי להביא לניתוק קשריו הקודמים של המשיב, הרי שלא מצאתי כי המדובר בחלופה ראויה אף אם תהודק באופן המוצע על ידי ב"כ המשיב.

ודוק, בבסיס החלטתי זו מונח כאמור חוסר האפשרות ליתן אמון במשיב דן, כפי שאף עולה מדברי שירות המבחן במסגרת התסקיר המשלים מיום 23.3.20 אשר שלל אפשרות לשחרור לחלופה אשר אינה כוללת מרכיב של פיקוח אלקטרוני.

מטעם זה, לא מצאתי ממש בטיעוני ב"כ המשיב ביחס לאופן בחינת חלופה זו על ידי שירות המבחן.

אעיר, כי האפשרות להדק את חלופת המעצר בכפר טובא זנגריה איננה רלוונטית וזאת לאור העובדה כי המשיב יצא לבצע את המיוחס לו ממקום זה וכי אין בחלופה זו כדי לנתק את קשריו הקודמים של המשיב.

בנוסף, יש לזכור כי כעולה מעובדות כתב האישום העבירות בוצעו תוך התארגנות בין מספר מעורבים, תכנון מדוקדק, הכנות וחלוקת תפקידים, משכך, העובדה כי יתר המעורבים בפרשה, שלושה במספר, טרם נתפסו רק מחדדת את המסקנה כי השבת המשיב לכפרו או לאזור מגוריו יש בה כדי להשיבו לסביבתו החברתית.

ודוק, בעניין זה, כפי שקבעתי במסגרת החלטתי המקורית, יש כדי להקים אף את עילת המעצר שעניינה שיבוש מהלכי משפט.

לאור כל האמור לעיל, נותר עוד לבחון את הצעת ב"כ המשיב לאפשר לו להציע חלופת מעצר נוספת בעוד כשבועיים ימים.

סבורני כי אף דין בקשה זו לדחייה.

כפי שפורט בהרחבה לעיל, מלבד העובדה כי החלופות שהוצגו אינן מתאימות במקרה דנן, הרי שמסקנות שירות המבחן בדבר אי התאמתן של חלופות אלה מבוססות בראש ובראשונה על נסיבותיו של המשיב עצמו ובהיעדר שינוי בנסיבות אלה, הרי שאין כל מקום להיעתר אף לבקשה זו של ב"כ המשיב, כמו גם לבקשתו הנוספת להדק החלופות שהוצעו באמצעות פיקוח אלקטרוני.

סוף דבר:

לאור כל האמור לעיל, המשיב יותר במעצר עד לתום ההליכים המשפטיים כנגדו.

ניתנה היום, ד' ניסן תש"פ, 29 מרץ 2020, בהעדר הצדדים.